

سینماگران مشهدی به بهانه روز سینما از نقش مسئولان و هنرمندان در شکل نگرفتن جریان سینمایی مشهد می گویند

کارشکنی در حمایت از فیلم سازان

الهام ظریفیان

روز سینما در تقویم، بهانه‌ای برای اهالی آن و رسانه‌هاست تا درددل‌هایشان را «برای بارهاوبارها»(آن‌چنان که خود می‌گویند) مطرح کنند. واژه پرتکرار در همه این گالیه‌ها، به‌ویژه از زبان سینماگران مشهدی، «مسئولان» است. ماجرا از این قرار است که مشهد باراربودن ظرفیت‌های زبانی، هویتی، فرهنگی و اقتصادی‌بی‌ظنیر خود، تاکنون نتوانسته است به جایگاه مناسبی از نظر تولید آثار سینمایی برسد و آن‌چنان که از نظر فروش بلیت سینما، قطب دوم کشور محسوب می‌شود، سهم مشابهی را نیز در تولید فیلم‌های سینمایی به خود اختصاص دهد. آرمان بیشتر سینماگران مشهدی، شکل‌گیری جریان سینمایی و صنعتی است که فرایند ساخت فیلم از ابتدا تا انتها را در مشهد، با عوامل مشهدی، در جغرافیای مشهد و با موضوعات و هویت‌های مرتبط با فرهنگ این شهر زیارتی دربر بگیرد و این آرمان آن‌گونه که بیشترشان می‌گویند، تنها با حمایت مسئولان در ایجاد زیرساخت‌های لازم تحقق‌پذیر است. عده‌ای بر این باورند اصلا چیزی به نام سینما در مشهد نداریم و هرآنچه تاکنون هنرمندان مشهدی تولید کرده‌اند، جرقه‌هایی کوتاه و تلاش‌هایی خودجوش بوده‌است که به‌دلیل نبود ساختار مناسب، نتوانسته‌است در درازمدت به ایجاد جریان سینما در مشهد منجر شود. این درحالی است که تعداد چشمگیری از فیلم‌سازان مطرح کشور، هنرمندان مشهدی هستند که به‌دلیل مشکلات بی‌شمار، عطای کار در مشهد را به لقایش بخشیده‌اند و به پایتخت مهاجرت کرده‌اند. در گزارش پیش‌رو به‌سراغ سه تن از کارگردانان بنام مشهدی رفته‌ایم و از آن‌ها درباره وضعیت سینمای مشهد پرسیده‌ایم.

● خرج کردن بودجه‌های فرهنگی برای سیاسی کاری جواد علیزاده، فیلم‌ساز کهنه کار مشهدی است که همان ابتدا نوک پیکان انتقادها را به‌سمت مسئولان می‌گیرد و می‌گوید: بارها گفته‌ایم که مشکل، نبود نقدینگی و بی‌توجهی مسئولان فرهنگی است. او می‌گوید منظورش از مسئولان فرهنگی، کسانی‌اند که وظیفه دارند بخش فیلم و نمایش را حمایت کنند، «از صد اوسیم‌ا گرفته تا شهرداری و آستان قدس رضوی و دیگر نهادهایی که بودجه‌های فرهنگی را در اختیار دارند و می‌توانند با یک امضا، تولید فیلمی را جلو ببرند یا حتی جلوی‌ش را بگیرند».

این کارگردان ادامه می‌دهد: منظور از حمایت این نیست که به هرکسی که بگوید می‌خواهم فیلم بسازم، بودجه بدهند، بلکه حمایت یعنی دست‌کم از فیلم‌سازی که درباره بوم خراسان‌رضوی،شخصیت‌های فرهنگی و هنری آن یا درباره تاریخ دفاع مقدس این استان فیلم می‌سازند و درمجموع، موضوعاتی که مطابق با سیاست‌های فرهنگی نظام است، حمایت کنند. درحالی‌که گاهی حتی در همین حوزه‌ها هم کارشکنی‌هایی می‌بینیم. علیزاده‌دلیل این آسیب‌رانیودن آدم‌ها سرچای خودشان، و «نداشتن شناخت و دغدغه‌مندی برخی مسئولان، می‌داند و می‌گوید: در خیلی از حوزه‌ها، بودجه‌های فرهنگی را در جاهایی جز فرهنگ و برای کارهای سیاسی خرج می‌کنند.

● حمایت، همیشه به معنای تزریق پول نیست

فراهم نبودن زیرساخت‌های ساخت فیلم در مشهد، بخش دیگری از مشکلاتی است که به باور علیزاده، فیلم‌سازان مشهدی با آن دست‌به‌گریبان هستند. او می‌گوید: در تهران دفاتر پخش، تولید و فنی وجود دارد که به کمک فیلم‌سازی می‌آیند. در اینجا یک یا دو شرکت هستند که تقریباً تجهیزات کاملی دارند ولی همان‌ها هم باز نسبت به تهران خیلی از تجهیزات را ندارند. یک دلیل آن، قیمت زیاد این وسایل است. دلیل دیگر تقاضای کم برای دراختیار گرفتن آن‌هاست.برای نمونه درخواست اجاره لنز را که ۱۵۰ میلیون تومان قیمت دارد، شاید در سال یک یا دو نفر بدهند، بنابراین خرید آن لنز برای آن شرکت مقرون به صرفه نیست.

«بدون قرار قبلی» به جشنواره ونکوور کانادا رسید

خبر

فیلم سینمایی «بدون قرار قبلی»، به کارگردانی بهروز شبیی، سینماگر مشهدی، پس از جشنواره فیلم‌مسکوبه‌چهل‌ویکمین جشنواره جهانی فیلم «ونکوور» کانادامی‌رود. به گزارش روابطعمومی موسسه‌تصویر شهر فیلم‌سینمایی

«بدون قرار قبلی» که از ۱۸ خرداد در سینماهای کشور به‌اکران عمومی درآمده‌است، نمایشش به‌صورت محدود تا روز شهادت حضرت امام(رضاع) ادامه‌دارد. همچنین این اثر موفق به دریافت جایزه بهترین فیلم و بهترین بازیگر

آیا سینمای ما ملی است؟

تحقق می‌یابد که در یک مسیر طولانی و در بستر زمان، خودش را به اثبات برساند. سینما هنری صنعتی است که در یک چرخه عرضه و تقاضا، بین هنرمندان، صنعتگران و سرمایه‌داران اطرفی و مردم، اوقات فراغت و پول توی جیبشان از طرف دیگر، وجود دارد. حیات و ممات سینما به این چرخه وابسته است. درواقع یعنی اگر چنین چرخه‌ای نداریم، به‌عبارتی سینما هم نداریم. اما آنچه ما داریم، تعدادی سالن سینماست و تعدادی فیلم که تعدادی افراد معدود و مجوزدار به‌نام تهیه‌کننده سینما، معمولاً با بودجه‌های غیرشخصی و سرمایه‌های عمومی (اینجایش ملی واز جیب ملت است) می‌سازند و در ۹۰ درصد مواقع، توان بازگرداندن حتی سرمایه تولیدشان را ندارند و عمرشان روی پرده سینما به اندازه شینم صبحگاهی است. سینماها نیز ظرفیت نمایش همین تولیدات محدود را ندارند و صف

طویل اکران از اینجا تا ثریاست. از بعد دیگر اگر سینمای موجود را سینمای ملی (یعنی نماینده ملت ایران و تاریخ و تمدن و فرهنگ آن) درنظر بگیریم، بازهم چیزی وجود ندارد، یعنی در سینمای جهان آن‌چنان که سینمای کره، سینمای هند، سینمای ترکیه یا چین، ملت و مردمشان را نمایندگی می‌کنند، چیزی وجود ندارد. به‌عبارتی جریان مستمر و مداومی که زاینده باشد و مدام خودش را رشد دهد و عرضه کند، نداریم. آنچه داریم، تعداد محدودی حضور جشنواره‌ای است با نام فیلمی از ایران. از بد حادثه بیشتر آثاری هم که دیده می‌شوند و سری بین سرها درمی‌آورند یا نام سازندگانشان مطرح می‌شود، باز از نظر همین خودمان، نماینده ملت و مردم ایران نیستند و فیلم‌هایشان غیرملی یا ضدملی قلمداد می‌شود. درحقیقت اگر ملت ایران را رنگین‌کمانی از اقوام و فرهنگ‌ها و تاریخ و قصه‌ها و شخصیت‌هایش را از جای دیگری شروع می‌کنند.

● دلسردی فیلم‌سازان و مهاجرت به پایتخت نسرین شاه‌محمدی، کارگردان دیگری است که در حضور موجب می‌شود مدیران با تولیدات سینماگران اشاره می‌کند. او که در گذشته رئیس انجمن سینمای جوانان مشهد بوده است، می‌گوید: با افزایش هزینه‌های ساخت فیلم سینمایی، چه کوتاه و چه بلند، ساخت فیلم با بحران روبه‌رو شده است. بیشتر فیلم‌سازان و تهیه‌کنندگانی که می‌شناسم، به‌دنبال تامین بودجه‌ساخت فیلم هستند. شرایط چنان‌سخت شده است که فیلم‌سازان شهرستانی عملاً در رقابت با فیلم‌سازهای پایتخت، توانایی ندارند.

● تغییرات ۱۸۰ درجه‌ای مدیران باتوجه‌به سیاست‌های بالادستی، آسبیبی است که به باور شاه‌محمدی، معمولاً به مهاجرت فیلم‌سازان مشهدی می‌انجامد.

● او می‌گوید: فیلم‌ساز دوست ندارد با چنین نهاده‌ا و سازمان‌هایی کار کند. ازسویی توانایی تولید فیلم مستقل و پرهزینه را هم ندارد. نتیجه‌ای می‌شود که سرمایه‌گذار خارجی، شبکه‌های بیگانه و گاه مهاجرت را به‌دنبال می‌آورد.

● جای خالی خلایقیت هنری در آثار

● سفارشی با وجود آنکه نمی‌توان نقش کم‌توجهی مدیران را در به‌وجودنیامدن شرایط مطلوب سینماگران مشهدی نادیده گرفت. سوال دیگری که مطرح می‌شود، این است که آیا باید تمام تقصیر را به گردن مسئولان بیندازیم؟ خود هنرمندان در ایجاد چنین ذهنیت و باوری در مسئولان چقدر نقش دارند؟ در این باره شاید پاسخ جواد علیزاده که تولید آثار سینمایی خوب با بودجه‌های فرهنگی نهادها را دوطرفه می‌داند، منصفانه باشد. او توضیح می‌دهد: هنرمندان هم باید درایت، علاقه‌مندی و خلایقیت هنری در تولید این آثار داشته باشند تا آثارشان، کلیشه‌ای و سفارشی نشود. او البته فکر می‌کند حمایت نهادها از هنرمندان، لزوماً به تولید آثار سفارشی نمی‌انجامد و می‌گوید: این کار منجر به رونق تولید در سینما می‌شود. علیزاده می‌افزاید: همیشه گفته‌ام که تولید کردن یک کار سفارشی خوب، بهتر از تولید نکردن است، چون به هرحال این آثار از جنس سینما هستند.

● زن از جشنواره فیلم‌مسکوبه و این اتفاق باعث شده‌است زم‌مه‌های معرفی آن ازسوی ایران به آکادمی اسکار به‌گوش برسد. چهل‌ویکمین جشنواره جهانی فیلم «ونکوور» کانادا، ۲۹ سپتامبر تا ۱۹ اکتبر یعنی ۱۴۲۷ مهر ۱۴۰۱ برگزار می‌شود.

● نسرین شاه‌محمدی: با افزایش هزینه‌های ساخت فیلم‌سینمایی، چه کوتاه و چه بلند، سینمای ایران به‌شدت گران‌است. بیشتر فیلم‌سازان و تهیه‌کنندگانی که می‌شناسم به‌دنبال تامین بودجه ساخت فیلم هستند

گزارش خبری

اکران فیلم «خون خدا» در پاتوق فیلم مشهد

● نویسنده و کارگردان فیلم «خون خدا» نیز در این نشست، ساخت اثرش را مشابه کاری هیبتی برای عاشورا دانست و گفت: تنها کاری که من برای این فیلم انجام دادم، بیان قصه‌ما برای دوستان و تامین بخشی از هزینه‌های مالی بود. باقی کارها را تهیه‌کننده انجام داد.

● مرتضی‌علی عباس میرزایی یادآوری کرد: رضا اخلاقی‌راد، هنرمند مشهدی و بازیگر نقش اول فیلم «خون خدا»، در ابتدا برای بازی در این فیلم انتخاب نشده بود. از آنجا که در لحظات آخر، حضور فردی که از چهره‌های مطرح سینمای ایران است، برای بازی در فیلم امکان‌پذیر نشد، از آقای اخلاقی‌راد کمک گرفتیم. او بعد از این فیلم برای کار دیگری، جایزه بهترین بازیگری خود را از اروپایی‌ها گرفت.

● به گفته او، فیلم‌هایی که به‌نظر مخاطبان یا منتقدان یا خبرنگاران در حوزه مذهبی قرار می‌گیرند، مذهبی نیستند و هیچ‌ژانر مذهبی در دنیا وجود ندارد، بلکه فیلم‌هایی از نوع «خون خدا» می‌توانند یک فیلم از نوع درام اجتماعی باشند و قصه در فضایی اتفاق می‌افتد که موقعیت مهمی برای مذهب شیعه است.

● در بخش دیگری از نشست، هادی حاجتمند، فیلم‌ساز مشهدی، درباره «خون خدا» گفت: در کشور ما فیلم‌های متوسط رو به پایینی برای عاشورا ساخته شده‌است، اما در فیلم «خون خدا»، شیدایی‌ای نهفته‌است که به‌شخصیت خودکارگردان بازمی‌گردد. این شیدایی در تیتراژ، پلان‌ها و بخش‌های مختلف فیلم نمایان است. وی افزود: خوشحال هستم که آقای عباس میرزایی خیلی خوب فرم سینمای عاشورا را می‌شناسد و فیلمی متفاوت در این عرصه ساخته است.

اخبار هنری مشهد

تمدید ارسال آثار به جشنواره خراسان گرد

۲ بازیگر جدید در «عشق کوفی»

